

6 UR GARBIA ETA SANEAMENDUA

6. GJHK ur horniduran eta saneamenduan eragin nahi du, baliabide hidrikoen kontrola eta kudeaketa jorratuz. Horretarako ondorengo arloak lantzen dira...

1. Uraren zikloaren kudeaketa
2. Ur hornidura eta ur edangarria
3. Ur kontsumoa eta baliabide hidrikoen erabilera jasangarria
4. Ur saneamendua eta higiene zerbitzuak
5. Ur-ekosistemak

ZEIN PUNTUTAN DAGO ZARAUTZ?

Uraren zikloaren kudeaketa

2018 urtetik, Gipuzkoako Ur Kontsortzioaren Gipuzkoako Urak enpresa publikoak Uraren Ziklo Integralaren Zerbitzua ematen dio Zarauzko udalerriri altan eta bajaran. Hau da, ibilbide guztiari: ura urtegi biltzea, ondoren araztea eta bertatik udalerrietako deposituetara eramatea, horietatik erabiltzaileei banatzea, ur zikinak jasotzea eta araztea, eta bukatzeko itsasora isurtzea.

Honekin batera, Gipuzkoako Urak enpresak instalazioen mantentze eta konpontze lanak, ur-ihesen bilketa eta detekzioa eta uren kalitatearen kontrola kudeatzen du eta abonatuaren kudeaketa egiten du baita ere.

Gaur egun indarrean dagoen Gipuzkoako Ur Kontsortzioaren Uraren Ziklo Integralaren Zerbitzua arautzen duen Ordenantza 2020ko abenduan onartu zen.

Zarautzen, Tarifa Finkoak eta kontsumitutako ura fakturatzen da. Ura kontsumitzen bada, Tarifa finkoaz gain, kontsumitutako uraren arabera fakturatuko da. Etxeko erabilerarako uraren batez besteko prezioa **1,927 €/ m³** da Gipuzkoako Urak enpresako erabiltzaileentzat (BEZik gabe)¹, zeina estatuko etxeko erabilerarako batez besteko prezioaren antzekoa den (1,90 €/ m³). Uraren Esparru Zuzentzarauak uraren prezioak zerbitzuaren kostua estaltzearen eskakizuna zehazten badu ere, Zarautzen kasuan ezartzen diren prezioak helburu horretatik urrun daude oraindik.

Ur hornidura

Zarautzen edateko urez hornitzeko bi hornidura-gune daude:

- **Ibaiederreko hornidura-gunea:** Ibaieder urtegiak udalerriko biztanleria gehiena hornitzen duelarik eta,
- **Zarautz-Urtetako hornidura-gunea.** Bigarren gune honek Otzarreta, Ola eta Urteta iturrietatik hartzen du ura eta Urteta auzoaren zati baten beharrak asetzeko erabiltzen dira urak.

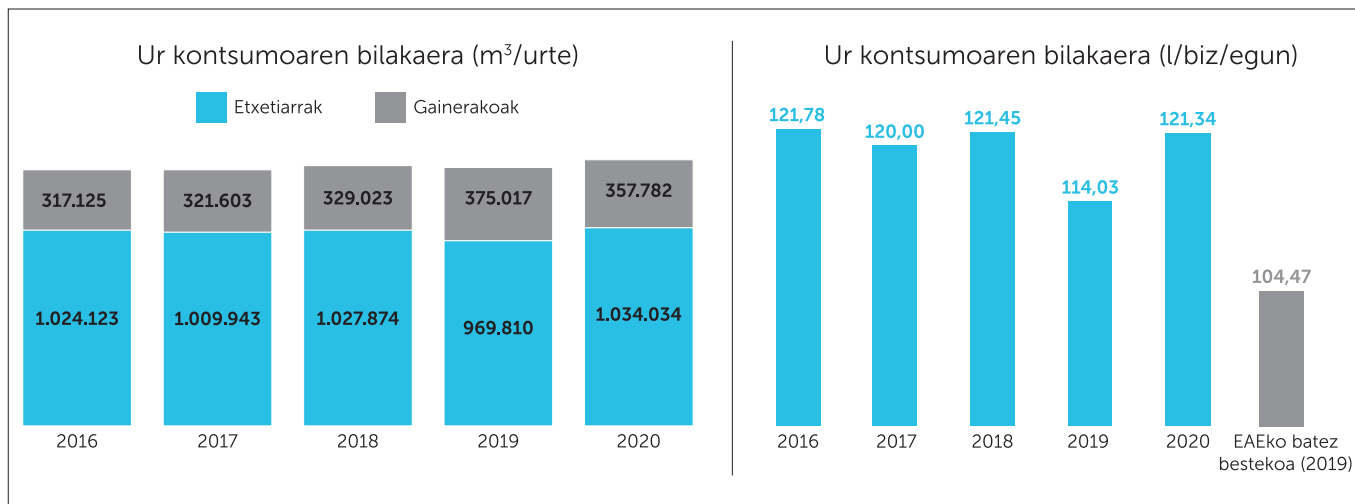
Urek edateko-ur bihurtzeko tratamendua jasotzen dute, Zarautzen edateko ura ez dagoelarik fluoratuta.

Egungo sistemari esker, Zarauzko biztanleriaren ia %100 modu iraunkorrean eta kalitatea onean hornitzeko ahalmena badago (hirikoa zein eremu sakabanatuetakoa), baina egon daitezke baserriak beraien hartune propioak dituztenak eta bertatik hornitzen direnak. Klima-aldaketaren egoerek adierazten dute, hala ere, etorkizunean iturri eta arro txikien mendeko hornikuntza-sistemek ez luketela hornikuntza bermatuko lehorte luzeetan.

¹ 2022-2027 Plan Hidrologikoaren Proiektuaren Proposamena - X. eranskina. Kostuak berreskuratzea

2020. urtean **kontabilizatu gabeko ur kantitatea %20a izan zen**. EAEko batez besteko datuarekin alderatuta (%22,91 2019an), Zarauzko balioa txikiagoa da. Kontabilizatu gabeko ur kantitatea murrizteko helburua duten hainbat ekintza burutzen ditu Gipuzkoako Ur Kontsorzioak urtero. Ekintza ohikoenak tutueriak berritzea, atas-koen libratzea eta garbiketa eta kontagailuak berritzea da. Azken urteetan 4.579 (%36) kontagailu aldatu dira udalerrian.

Ur kontsumoa

Iturria: Ur kontsorzioa eta Eustat

Uraren berrerabilera eta tratatu gabeko ura

- Kale garbiketako hiru erreka iturrietako ur tratatu gabea erabiltzen da.
- Hondartzetako dutxetan eta hankak garbitzeko iturrietan tratatu gabeko lur azpiko akuiferoko ura erabili izan da 2017ra arte.
- Zarauzko golf zelaiak akuiferotik hartzen du ura. Real Golf Club Zarauz-ek bere zelaiak ureztatzeko araztegiko urak erabiltzeko proiektua proposatu dio udalari.

Ur saneamendua eta arazketa

Zarauzko auzo eta industrialde gehien ur zikinak Iñurritzako Hondakin Uren Araztegian tratatzen dira. Hala ere, zenbait landa gunek, baserri eta industria batzuk sistema honetatik kanpo geratzen dira. Kasu hauetan, beraien ur zikinak garbitzeko berezko sistemak dituztela uste bada ere, ez dago udalean horien inbentariarik.

Bestalde, saneamendu sareari dagokionez, oraindik ere udalerriko eremu batzuetan euri urak eta ur zikinak ez daude bananduta. Honek arazoak sortzen ditu eurite askoko garaietan araztegiko prozesuak zailtzen baititu.

Ur-ekosistemak eta hauen berreskuratzea

Orokorrean udalerriko errekek ez dute egoera oso ona agertzen, batez ere, normalean oso eraldatuta daudelako eta zenbaitetan, lurperatuta. Zarauzko udalak, zein udalaz gaindiko bestelako erakundeek (URA adibidez), ur-gezetako ekosistemen egoera hori hobetzeko lan egiten dihardute:

- Ur-eremuak naturalizatzen ari dira inguruan bertako landaredia landatuz.
- Inguruko landaredia inbaditzailea kentzen ari dira.
- Iritako hezegunea berreskuratzen ari dira.
- Errekastoak lurreratzeko lanak egiten ari dira: Olaa, Igerian...
- Errekak eta hezegunea garbitzeko zerbitzua dauka udalak.

EKIMEN ESANGURATSUAK

1.

Uraren Ziklo Integralaren Zerbitzua

Uraren Ziklo Integralaren Zerbitzua: 2018 urte-tik, Gipuzkoako Ur Kontsortzioaren Gipuzkoako Urak enpresa publikoak Uraren Ziklo Integralaren Zerbitzua ematen dio Zarauzko udalerriri altan eta bajan.

2.

Hornidura eta saneamendu sistemak

Urteko inbertsio plana hornidura- eta saneamendu-sistemak hobetzeko: Gipuzkoako Urak Zarauzko Udalarekin adostutako urteko inbertsio-plan bat du, plan horren baitan hainbat ekimen burutzen dira: tutuak berritzea (material kutsagarriak ordezkatzuz) eta ur-ihesen kontrola, kontagailuak ezartzea, sare unitarioak bereiztea, itsasoko urak saneamenduan eragiten dituen kalteak kontrolatu eta moldatzea,...

3.

Tratatu gabeko ura erabiltzeko

Tratatu gabeko ura erabiltzeko ekimenak martxan jartzea, adibidez kaleak garbitzeko zerbitzuan edo bere garaian hondartzetako dutxetan eta hankak garbitzeko iturrietan (hondartzetako gaur egun ez daude martxan)